Κυριακή ΙΕ' Ματθαίου: Λόγος περί αγάπης (Αγ. Θεόληπτος Μητροπολίτης Φιλαδέλφειας (Α) και (Γ) και Αγ. Νεκτάριος Επίσκοπος Πενταπόλεως (Β))

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 1 Φεβρουαρίου, 2013

(Ματθ. κβ' 35-46)

«Ο δε Ιησούς έφη αυτώ· αγαπήσεις Κύριον τον Θεόν σου εν όλη τη καρδία σου... και τον πλησίον σου ως εαυτόν»

Α. Θέλω αδελφοί να συνθέσω τον ύμνον τής αγάπης. Και πάλι δεν ημπορώ να παραστήσω με λόγια την ευπρέπειάν της· διότι αυτή, **η ωραιοτέρα από όλες τις αρετές, ως κεφαλή των καλών που είναι, γίνεται καταληπτή με έργα και εμπειρίαν. Γι' αυτό και την θαυμασίαν αυτήν αγάπη γνωρίζουν ακριβώς εκείνοι, που ηξιώθησαν να περιπατήσουν την οδόν αυτής. Διότι άλλοι μεν έχουν την αγάπη στο στόμα και ομιλούν περί αυτής, ενώ άλλοι έχοντας αποκτήσει αυτήν στην καρδία τους την δημοσιεύουν με τα άριστα έργα τους. Αυτοί είναι πολύ ανώτεροι από τους προηγουμένους**. Αλλά, αν και το μεγαλείον τής αγάπης υπερβαίνει τις δυνατότητες των λόγων μου, όμως με συντομία θα την εξυμνήσωμε, ώστε πολλοί να γίνουν ερασταί της.

Η αγάπη, αγαπητοί αδελφοί μου, είναι έργον που τελείται μέσα στην ψυχήν. **Θερμαίνει την καρδίαν, φωτίζει τον νουν, εξυπνά την διάνοια στην μελέτη τών λογίων τού Θεού, διεγείρει όλον το σώμα στους κόπους τών**

θείων εντολών. **Το δώρον τής αγάπης** το εχάρισε εξ αρχής στον άνθρωπον ο Θεός· αυτήν λαμβάνοντας ο άνθρωπος, την ενεδύθη ωσάν μίαν κοσμιωτάτην στολήν, αλλά **την έσχισεν ο ληστής τών ψυχών μας** και άφησε τον άνθρωπον γυμνόν και πλήρη ασχημοσύνης.

Πώς όμως σχίζεται ο χιτώνας τής αγάπης και πώς πάλι περισώζεται; Ακούτε:

Όταν ο άνθρωπος αγαπά τον Θεόν «εξ όλης καρδίας» και πράττει όσα είναι αρεστά σ' αυτόν, τότε όλη η αγάπη της ψυχής είναι αδιαμέριστος, επειδή όλη η αγαπητική δύναμις είναι προσκολλημένη στον Θεόν τότε η ψυχή λαμπρύνεται ενδυομένη την ομορφιά τής αγάπης σαν βασιλικήν πορφύραν και φαίνεται σαν περιστερά που χρυσαυγίζει. Όταν όμως αρχίση να αγαπά τον χρυσόν, τον άργυρον, τους πολυτίμους λίθους και κάθε άλλην ύλη τής γης, ακόμη δε και την τρυφήν και όλην την ποικιλίαν τών φαγητών και την ζωήν τής σαρκός που έχει κατάληξι τον θάνατον, και την φαινομενικήν δόξαν τών ανθρώπων που κρατά τόσον ολίγον, όταν ο άνθρωπος θέση σε όλα αυτά την όρεξι τής ψυχής του, τότε διαμερίζεται ο χιτώνας τής αγάπης και κατακόπτεται· όταν δε η αγάπη διαλυθή και διαμοιρασθή στον κόσμον αυτόν, τότε μένει ο άνθρωπος έρημος και γυμνός και ελεεινός. Όπως δηλαδή εάν κάποιος σχίση το ιμάτιον ενός ανθρώπου φανερώνει σε όλους την ασχημοσύνην τής σαρκός του επειδή τον απεγύμνωσε από αυτό που τον εσκέπαζε, έτσι και ο διάβολος όταν αρπάση και κατακόψη και διασκορπίση στα πράγματα του φθειρομένου κόσμου την καλήν επιθυμίαν τής ψυχής την οποίαν έλαβεν από τον Θεόν, εγύμνωσε την ψυχήν από την αγαθήν αγάπη και συγχρόνως την απεγύμνωσε και από την βοήθειαν του Θεού· επειδή **όταν απομακρυνθή η ψυχή από την θείαν αγάπη, τότε απομακρύνεται και από την βοήθειαν του Θεού**.

Το ότι αυτός που δεν αγαπά τον Θεόν έχει στερηθή και την βοήθειάν του, θα μας το φανερώση το τροπάριον το οποίον ψάλλουμε· διότι η ψυχή η οποία είναι γυμνή από τις αρετές και την αγάπη, βλέποντας την ακοσμία της και πενθώντας για την ελεεινότητά της, λέγει: «τόν νυμφώνα σου βλέπω, Σωτήρ μου, κεκοσμημένον, αλλ' ένδυμα ουκ έχω ίνα εισέλθω· λάμπρυνόν μου την στολήν». «Βλέπω» λέγει, «Σωτήρ μου, τον νυμφώνα τής βοηθείας σου, ότι είναι πλήρης από κάθε αγαθότητα, αλλά δεν έχω ένδυμα αγάπης για να εισέλθω και στο φρούριον της ιδικής σου βοήθειας· γι' αυτό λάμπρυνέ μου τον νου με την στολήν τής αγάπης «φωτοδότα και σώσον με» ώστε στολισμένη με την αγάπη να αξιωθώ και της σωτηρίας».

Αυτήν την αγάπη θέλοντας να φυτεύση πάλι στις καρδιές τών ανθρώπων ο Υιός τού Θεού ήλθε στην γη, και αφού συνέρραψε και ενοποίησε την ψυχήν την οποίαν είχε καταμερίσει ο διάβολος στις επιθυμίες τού κόσμου, την ανύψωσεν ολοκληρωτικώς στην αγάπη τού Θεού. Ενέδυσε έτσι την ψυχή με την προηγούμενη στολήν της και την έκαμεν ωραιοτάτη. Γι' αυτό και λέγει «πυρ ήλθον βαλείν επί την γην και τί θέλω ει

ήδη ανήφθη;». Πιστεύω ότι **πυρ, εδώ, ονομάζει την αγάπην**, την οποίαν έσβησε μεν ο διάβολος, ήναψε δε πάλιν ο Χριστός με την αγία πολιτεία του και τις σεπτές εντολές. **Η αγάπη είναι έμβλημα και γνώρισμα των χριστιανών**: «εν τούτω γνώσονται», λέγει «πάντες ότι εμοί μαθηταί εστέ, εάν αγαπάτε αλλήλους».

Β. Αγάπη! Θείον ιδίωμα· διότι και «ο Θεός αγάπη εστί», γι' αυτό και «***ο μένων εν τη αγάπη εν τω Θεώ μένει και ο Θεός εν αυτώ*** ». Η αγάπη είναι αγαθή διάθεσις της ψυχής, με την οποίαν αυτή δεν προτιμά περισσότερον από την γνώσι τού Θεού κανένα από τα όντα. Η αγάπη διδάσκει την τήρησι των θείων νόμων. Η προς τον Θεόν αγάπη οδηγεί στην **τήρησι των εντολών οι οποίες ανυψώνουν στην γνώσι τού Θεού**. **Αυτός που εδέχθη τον θείον έρωτα, καταφρονεί μεν γενικώς όλα τα γήϊνα, καταπατεί δε όλες τις ηδονές τού κόσμου· περιφρονεί τον πλούτον, την δόξαν και την τιμήν τών ανθρώπων** · θεωρεί ότι καθόλου δεν διαφέρει η βασιλική αλουργίς από τον ιστόν τής αράχνης· παρομοιάζει τους πολυτίμους λίθους με τα λιθαράκια τής παραλίας. **Δεν θεωρεί αξιομακάριστον την υγεία τού σώματος, ούτε αποκαλεί την νόσον συμφοράν, ούτε την πτωχεία την ονομάζει αποτυχία ούτε θεωρεί τον πλούτον και την τρυφήν ορισμόν τής ευδαιμονίας**· αλλά θεωρεί, και καλώς, ότι καθένα από αυτά ομοιάζει με τα ρεύματα του ποταμού τα οποία διέρχονται πλησίον τών δένδρων τής όχθης χωρίς να σταματήσουν σε κανένα από αυτά.

Αληθώς **η πνευματική αγάπη είναι πόλις οχυρά**, που **δεν ημπορεί να νικηθή ούτε να πολιορκηθή από τον διάβολον**, ούτε με υπόγεια ορύγματα ούτε με υψηλές κλίμακες· ούτε ακόμη με τις ελεπόλεις τού σατανά υποκύπτει, επειδή φυλάσσεται από τον Δεσπότην Χριστόν.

Όταν υπάρχει το επίσημον ένδυμα της αγάπης, αρκεί για να δείξη τον ακριβή μαθητήν τού Χριστού, όχι μόνον σ' εμάς, αλλά και στους απίστους. Διότι «εν τούτω», λέγει, «γνώσονται πάντες, ότι μαθηταί μου εστέ, εάν αγαπάτε αλλήλους». Ώστε**το σημείον αυτό είναι μεγαλύτερον από όλα τα άλλα σημεία, αφού με αυτό αναγνωρίζεται ο μαθητής**. Και αν κάμουν ωρισμένοι μύρια σημεία, επαναστατούν όμως ο ένας εναντίον τού άλλου, **θα γίνουν περίγελως των απίστων** όπως ακριβώς και αν δεν κάμουν κανένα σημείον, **αγαπούν όμως αλλήλους με συνέπειαν, είναι και παραμένουν σεβαστοί και απρόσβλητοι από όλους**. **Η αγάπη είναι η εικόνα τών μαθητών τού Κυρίου, το χαρακτηριστικόν των δούλων τού Θεού, το γνώρισμα των Αποστόλων επειδή από αυτήν τους αναγνωρίζουν όλοι**.

Αγάπη, το εξαίρετον αγαθόν, το υπέρτατον γνώρισμα των μαθητών τού Χριστού. Η αγάπη χαρακτηρίζει τον Χριστιανόν και είναι το μεγαλύτερον από όλα τα σημεία, διότι αυτή **είναι φύλακας και συνεργός και των άλλων εντολών** . Και όπως οι

ιμάντες που είναι από σίδηρον συγκροτούν τις οικοδομές, έτσι και αυτή προξενεί την τελειότητα και συνενώνει τα μέλη τού ενός σώματος. Όταν είναι αυτή παρούσα, συσφίγγει όλα τα μέλη μεταξύ τους, όταν όμως απουσιάζει όλα διαλύονται και αποδεικνύονται ότι ήσαν υποκρισία και ένα τίποτε. «Η αγάπη ουδέποτε εκπίπτει» δηλαδή **ποτέ δεν αστοχεί**, αλλά όλα τα κατορθώνει ή, το ανώτερον από αυτό, **δεν διαλύεται, δεν διακόπτεται, δεν παύει ποτέ, αλλά παραμένει και στον μέλλοντα αιώνα, όταν όλα τα άλλα καταργούνται· δεν ανατρέπεται, αλλά μένει πάντοτε, σταθερή, απαρασάλευτος και αμετακίνητος**. «Η αγάπη ουδέποτε εκπίπτει»· και αν άλλοι επαναστατούν και αν χαίρουν με τις μάχες, και αν ζητούν τα πρωτεία και αν ο φθόνος τούς ερεθίζει, και αν καταπιάνονται με αδικίες, και αν κάμουν τα άνω κάτω, **η αγάπη ποτέ δεν εκπίπτει από την έδρα** και την αρετή της.

Ο Θεός, αγάπη καλούμενος, δεν είναι μία διάθεσις, αλλά ουσία, η οποία αγαπά αυτά τα οποία δημιουργεί και για τα οποία προνοεί . Ο Θεός μας είναι η Αγάπη, και αυτό το όνομα χαίρεται ο Θεός να ακούη περισσότερον από οποιοδήποτε άλλο.

Η αγάπη τού Θεού ξεπερνά υπερβολικώς κάθε άλλην αγάπη. **Δεν προνοεί για μας απλώς**, αλλά με έρωτα, και έρωτα σφοδρόν και άφθαστον, έρωτα απαθή μεν, θερμότατον δε και εντονώτατον και γνήσιον και ακατάλυτον, ο οποίος είναι αδύνατον να σβήση.

Τί δεν έκαμεν ο Θεός για εμάς; εδημιούργησε τον κόσμον φθαρτόν προς χάριν μας και τον έκαμε άφθαρτον πάλι για μας· παρεχώρησε να κακοποιηθούν προς χάριν μας οι **Προφήτες**, τους έστειλε για εμάς σε αιχμαλωσία, τους άφησε να πέσουν στην κάμινο για εμάς· να υπομείνουν για εμάς τα μύρια κακά. Και τούς Προφήτες προς χάριν μας τους έκαμε, και τους **Αποστόλους** προς χάριν μας· **τον μονογενή του** για εμάς τον παρέδωσε, προς χάριν μας κολάζει τον διάβολο. «**Δι' ημάς Θεός εν ανθρώποις· διά την καταφθαρείσαν φύσιν ο Λόγος σαρξ εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν μετά των αχαρίστων, ο ευεργέτης· προς τους αιχμαλώτους, ο ελευθερωτής· προς τους καθημένους εν σκότει, ο ήλιος τής δικαιοσύνης· επί τον σταυρόν, ο απαθής· επί τον θάνατον η ζωή· επί τον Αδην το φώς· η Ανάστασις διά τους πεσόντας** », πνεύμα υιοθεσίας, χαρισμάτων διανομαί· στεφάνων επαγγελίαι και τα άλλα, όσα δεν είναι εύκολον ούτε να τα απαριθμήσης.

Η αγάπη τού Θεού έδειξε τον Θεόν επάνω στην γην, **η αγάπη τού Θεού έκαμε δούλον τον Δεσπότην**. Η αγάπη τού Θεού έκαμε τον Αγαπητόν να παραδοθή υπέρ τών εχθρών· τον Υιόν υπέρ αυτών που τον εμισούσαν, τον Κύριον υπέρ των δούλων· τον Θεόν υπέρ των ανθρώπων, τον ελεύθερον υπέρ τών υπηρετών. Και **ούτε εκεί εστάθη, αλλά και σε μεγαλύτερα μας εκάλεσε· διότι όχι μόνο μας**

απήλλαξε από τα προηγούμενα κακά, αλλά και πολύ περισσότερα μας υπεσχέθη. Η αγάπη τού Θεού είναι ένδοξος σοφία και θα χορηγήση αυτήν σε όσους τον αγαπούν. **Αυτός που αγαπά τον Θεόν τηρεί τον λόγον του και ο Θεός τον αγαπά και του εμφανίζει τον εαυτόν του**· «Εάν τις αγαπά με», λέγει ο Κύριος, «τον λόγον μου τηρήσει, και ο πατήρ μου αγαπήσει αυτόν».

Οι ερασταί τού Θείου ειλκύσθησαν προς τον θείον έρωτα από την θείαν χάριν, η οποία απεκαλύφθη στην ψυχήν και επενήργησε στην καθαράν καρδίαν τους ελκύοντας αυτήν προς τον Θεόν. **Ο εραστής τού Θείου ηράσθη πρώτα αυτός από τον Θεόν και έπειτα ηράσθη αυτός τον Θεόν** . Ο εραστής τού Θείου έγινε προηγουμένως υιός αγάπης και έπειτα αυτός ηγάπησε τον ουράνιον Πατέρα.

Ο θείος έρως είναι αγάπη τού Θείου τελεία εκδηλουμένη ως άπαυστος πόθος τού Θείου. **Ο θείος έρως γεννάται στην καρδίαν που έχει καθαρθή· διότι μέσα σ' αυτήν επιφοιτά η θεία χάρις**. **Ο έρως τού Θείου είναι θείον δώρημα, το οποίον εδωρήθη στην ψυχή που αγνεύει**, από την θείαν χάριν η οποία επεφοίτησε και απεκαλύφθη στην ψυχήν. **Ο θείος έρως σε κανένα δεν εισέρχεται χωρίς θείαν αποκάλυψι**· διότι η ψυχή που δεν εδέχθη αποκάλυψι, δεν έχει δεχθή την επίδρασι της θείας χάριτος και μένει απαθής προς τον θείον έρωτα· είναι δε αδύνατον να γεννηθή θείος έρως χωρίς να επενεργήση στην καρδία θεία δύναμις. Ο θείος έρως είναι ενέργεια τής θείας χάριτος η οποία ενοικεί στην καρδίαν.

Η καρδία τού εραστού τού Κυρίου ουδέποτε κοιμάται, αλλά ευρίσκεται πάντοτε σε εγρήγορσιν από το πλήθος τού έρωτος. Ο άνθρωπος «καθεύδει» από την ανάγκη τής φύσεως, «η δε καρδία αγρυπνεί» υμνώντας τόν Κύριον. Ο **θείος Χρυσόστομος** λέγει για τον πνευματικόν έρωτα· «**Είναι τόσον επιτακτικός ο πνευματικός έρως, ώστε δεν υποχωρεί ούτε μία στιγμή, αλλά πάντοτε κατέχει την ψυχήν τού αγαπώντος και δεν επιτρέπει να περιπέση σε καμμίαν θλίψιν ή οδύνην η ψυχή**». Η ψυχή που αγαπά τον Θεόν προσκολλάται στερρώς προς τον Θεόν και έχει εμπιστοσύνη σ' αυτόν, και **όλη την ελπίδα της την έχει αναθέσει σ' αυτόν** . Ο θείος έρως της την ανυψώνει προς τον Θεόν και διαλέγεται ημέρα και νύκτα με Αυτόν. Η ψυχή που έχει τρωθή από τον θείον έρωτα **δεν επιθυμεί τίποτε άλλο** παρά μόνον το άκρον αγαθόν, **περιφρονεί δε τα πάντα** και τα πάντα της προξενούν αηδίαν. Η ψυχή που έχει έρωτα προς τον Θεόν έχει για μελέτην της τα λόγια τού Θεού και ενασχόλησί της τα σκηνώματά του.

Όταν ομιλή, διηγείται τα θαυμάσια του Θεού και όταν συζητή, λαλεί περί της δόξης και της μεγαλοπρεπείας του. Αναπέμπει απαύστως αίνον και ύμνον στον Θεόν και με θείον πόθον τον λατρεύει. Τόσον αφωμοίωσε ο θείος έρως όλην την ψυχήν προς τον εαυτόν του, την περιέθαλψε και εξοικειώθη μαζί της.

Η ψυχή που έφθασε στον θείον έρωτα εγνώρισε τον Θεόν, η δε επίγνωσις ανέφλεξε τον θείον έρωτά της. Η ψυχή αυτή έγινε μακαρία, διότι επέτυχε την ιεράν της επιθυμίαν, η οποία εξεπλήρωσε τους πόθους της· κάθε επιθυμίαν, κάθε πόθον, κάθε έφεσιν ξένην προς την θείαν αγάπην την αποκρούει ως ταπεινήν και αναξίαν για τον εαυτόν της. Η ψυχή που ετρώθη από τον θείον έρωτα, πάντοτε χαίρει και αγάλλεται και σκιρτά και χορεύει διότι ευρίσκεται επαναπαυομένη στην αγάπην τού Κυρίου «ως επί ύδατος αναπαύσεως»· **κανένα από τα θλιβερά τού κόσμου δεν ημπορεί να διαταράξη την γαλήνην και την ειρήνην της, ούτε κάποιο από τα λυπηρά να αφαιρέση την χαράν και την ευφροσύνην της**.

Η ψυχή που έχει καταληφθή από θείον έρωτα **αποδεσμεύεται κατά κάποιον τρόπον από τις σωματικές αισθήσεις** και ανυψώνεται από την θείαν αγάπην· είναι σαν να αποχωρή και από αυτό το σώμα και λησμονεί τον εαυτόν της από την τελείαν αφοσίωσιν προς το Θείον. Η ανερμήνευτος γλυκύτης τής θείας αγάπης την μεν καρδίαν καταφλέγει και κατακυριεύει, τον δε νουν τον ελκύει προς τον Θεόν, για να απολαύση τον Θεόν πλήρης αγαλλιάσεως. Ο θείος έρως προμνηστεύει την ψυχήν με την οικείωσι προς τον Θεόν, η δε οικείωσις φέρει το θάρρος, το δε θάρρος την γεύσιν, η δε γεύσις την πείνα. Η ψυχή τής οποίας άπτεται ο θείος έρως, δεν ημπορεί τίποτε άλλο να σκεφθή ούτε να ποθήση, αλλά συνεχώς στενάζοντας λέγει: «Κύριε, πότε ήξω και οφθήσομαι τω προσώπω σου;... Επιποθεί η ψυχή μου (να έλθη) προς σε, ο Θεός, (Θεέ) ως επιποθεί η έλαφος επί τας πηγάς των υδάτων». Τοιούτος είναι ο θείος έρως που κυριεύει την ψυχήν.

Ω αγάπη αληθής και βεβαία! Ω αγάπη, της θείας εικόνος ομοίωμα! Ω αγάπη, γλυκυτάτη απόλαυσις της ψυχής μου! Ω αγάπη, θείον πλήρωμα της καρδίας μου! Ω αγάπη, το κραταίωμα της ψυχικής ισχύος μου! Ω αγάπη, το διηνεκές μελέτημα της διανοίας μου! Συ έχεις κατακτήσει την ψυχήν μου, την περιθάλπεις και την διατηρείς πάντοτε θερμήν. Συ την ζωογονείς και την ωθείς να αγαπά τον Θεόν. Συ γεμίζεις την καρδία μου και την καταφλέγεις με το πυρ τού θείου έρωτος και την ζωογονείς προς τον πόθο τού άκρου επιθυμητού. Συ, ενισχύοντας με την ζωογόνο σου δύναμι την ισχύν τής ψυχής μου, την καθιστάς ικανήν ώστε να προσφέρη την οφειλομένην λατρείαν προς την Θείαν αγάπη. Συ κατέχοντας την διάνοιά μου την ελευθερώνεις από τα δεσμά τών γηίνων και της παρέχεις την ελευθερίαν για να ανυψώνεται ανεμποδίστως προς την Θείαν αγάπην, υψηλά στους ουρανούς. Συ είσαι ο πολυτιμότατος θησαυρός τών πιστών, διότι είσαι το τιμιώτατον δώρημα των θείων χαρισμάτων. Συ είσαι το θεοειδές αγλάϊσμα της ψυχής και της καρδίας, διότι αναδεικνύεις τους πιστούς υιούς τού Θεού. Συ είσαι το κόσμημα των πιστών, διότι μεγαλύνεις τους φίλους σου. Συ είσαι το μόνον διηνεκές αγαθόν, διότι είσαι αιωνία. Συ είσαι το ωραιότερον ένδυμα των φίλων τού Θεού, διότι με αυτό οι πιστοί εμφανίζονται ενώπιον της Θείας αγάπης. Συ είσαι η γλυκυτέρα απόλαυσις των πιστών, διότι είσαι καρπός τού Αγίου Πνεύματος. **Συ εισάγεις όσους πιστούς ηγιάσθησαν από σε στην Βασιλείαν τών Ουρανών. Συ αποκαθιστάς την**

Βασιλείαν τών Ουρανών επί της γης. **Συ δίδεις ως βραβείον στους ανθρώπους την ειρήνην.** Συ εξομοιώνεις την γην προς τον Ουρανόν. Συ συνάπτεις τους ανθρώπους με τους αγγέλους και αναπέμπεις αρμονικήν υμνωδίαν στον Θεόν. **Συ πάντοτε νικάς. Συ αναδεικνύεσαι από όλα ανωτέρα. Συ αληθώς τα πάντα κυβερνάς.** Συ διέπεις τα πάντα σοφώς. Συ τα πάντα κρατείς και συνέχεις. Συ ουδέποτε εκπίπτεις.

Ω αγάπη, πλήρωμα της καρδίας μου! Ω αγάπη, γλυκύτατον ομοίωμα του γλυκυτάτου Ιησού. Ω αγάπη, ιερώτατον έμβλημα των μαθητών τού Κυρίου. Ω αγάπη, του γλυκυτάτου Ιησού σύμβολον. Συ πλήγωσε με τον πόθον σου την καρδίαν μου, γέμισέ την με καλωσύνη, με αγαθότητα και αγαλλίασιν. Συ ανάδειξέ την οικητήριον της χάριτος του Παναγίου Πνεύματος. Συ πύρωσέ την όλην με την θεία φλόγα σου ώστε να καταφλέξη τα ταπεινά της πάθη, να την αγιάση και να την ελκύση προς άπαυστον υμνωδίαν. Συ γέμισε την καρδία μου από τον γλυκασμόν τής αγάπης σου, για να αγαπώ τον μόνον γλυκύτατον Ιησούν Χριστόν, τον Κύριόν μου και σε αυτόν να αναπέμπω άπαυστον υμνωδίαν «εξ όλης ψυχής, εξ όλης καρδίας, εξ όλης ισχύος και εξ όλης τής διανοίας».

Γ. Από αυτήν την αγάπην είχε πληγωθή ο μέγας απόστολος Παύλος όταν έλεγεν «ηυχόμην αυτός εγώ ανάθεμα είναί με από Χριστού υπέρ τών αδελφών μου, των συγγενών μου κατά σάρκα (των Ιουδαίων)». Διότι τοιούτον το πράγμα είναι η αγάπη. **Όπως το κερί τής λαμπάδος καίεται μεν από το πυρ, το δε πυρ γίνεται φως και φωτίζει αυτόν που την κρατεί, έτσι και η αγάπη τού Θεού, όταν κατοικήση στην ψυχήν, αναφλέγει την καρδίαν και θερμαίνει την ψυχήν ώστε να παραδώση την ιδία την σάρκα της σε κόπους και κινδύνους χάριν τής σωτηρίας τών ανθρώπων**.

Αυτής της αγάπης τον σπινθήρα είδα μέσα στην ψυχή μου, από τον οποίον έχω πυρωθή και **παρέβλεψα την ιδία την ζωή μου**. Επέρασα από θάλασσες και ποταμούς και κρημνούς ορέων και χειμώνες δριμύτατοι μου κατεπίεσαν το σώμα· αλλά μέσα σε όλα αυτά **η αγάπη έτρεφε την ψυχή μου και με έκαμε να υπομένω τις θλίψεις**· διότι η φλόγα τής διαθέσεως την οποία είχα για σας, διεσκέδασε τον χειμώνα των επερχομένων πειρασμών: τι θα γίνη και τι ημπορώ να κάμω εγώ για να σας απαλλάξω από τις θλίψεις που σας πιέζουν και να σας χαρίσω την εσωτερικήν πληροφορίαν περί της αγάπης μου και για το πόσον επιθυμώ και φροντίζω για την σωτηρίαν σας.

Το πλήθος όμως των αμαρτημάτων αφανίζει την αγάπη. «Διά το πληθυνθήναι», λέγει, «την ανομίαν ψυγήσεται η αγάπη τών πολλών». Διότι, όπως τα πλήθη των υδάτων προξενούν σήψι στα σπέρματα, έτσι και τα πλήθη των ανομημάτων εξαλείφουν από την ψυχήν τα κινήματα της αγάπης. Ο καρπός λοιπόν

κάθε ανθρώπου αναγνωρίζεται από την ιδίαν την συμπεριφοράν και την πολιτείαν του· διότι «από των καρπών αυτών», λέγει ο Κύριος, «επιγνώσεσθε αυτούς». Όπως βλέποντας και γευόμενοι τους καρπούς τών δένδρων αναγνωρίζουμε ποια είναι τα καλά δένδρα, έτσι και τις φιλόθεες και φιλάνθρωπες ψυχές, τις καταλαβαίνουμε από τα έργα και εμπιστευόμεθα τους λόγους των, θεωρώντας τους βεβαίους, επειδή οι ψυχές αυτών στηρίζονται από τις θείες Γραφές και από την πείρα τους.

Για να έχωμε λοιπόν και εδώ γαλήνια και ήρεμη ζωή και εκεί να επιτύχωμε συγχώρησι και άφεσι, ας προσπαθούμε και ας φροντίζωμε να συμφιλιωνώμεθα με όσους εχθρούς έχουμε· διότι έτσι και τον Κύριόν μας θα συμφιλιώσουμε μαζί μας, και τα μέλλοντα αγαθά θα επιτύχωμε, των οποίων είθε όλοι να αξιωθούμε «χάριτι και φιλανθρωπία τού Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, ω η δόξα και το κράτος εις τους αιώνας των αιώνων». Αμήν.

[(Α) καί (Γ) 13-14ος αι.- Αγ. Θεολήπτου Έργα, «περί αγάπης πνευματικής» τόμ. Β', σελ. 245. (Β) 19ος-20ός αι.- Αγ. Νεκταρίου «Γνώθι σαυτόν» ομιλ. περί αγάπης, σελ. 84. Από το βιβλίο "Πατερικόν Κυριακοδρόμιον", σελίς 275-283, Ιερόν Κελλίον Αγίου Νικολάου Μπουραζέρη, Αγιον Όρος]